

خوف از خداوند، عالمانه است

صاحب تفسیر مشکاة گفت: خوف از خداوند سبحان نیز عالمانه است. هنگامی که انسان به صفات خداوندی شناخت پیدا می‌کند،

صاحب تفسیر مشکاة گفت: خوف از خداوند سبحان نیز عالمانه است. هنگامی که انسان به صفات خداوندی شناخت پیدا می‌کند، عدالت حضرت حق، ظرافت و حکمت او و اشراف و اقتدارش را می‌بیند، دست و پای خود را جمع می‌کند و دست به هر کاری نمی‌آلاید.

محمدعلی انصاری صاحب تفسیر مشکاة به گزارش ایکنای خراسان رضوی، محمدعلی انصاری صاحب تفسیر مشکاة و مفسر قرآن کریم، در نشست مجازی که امروز ۱۲ فروردین ماه، با موضوع «خوف از خداوند» برگزار شد، اظهار کرد: خوف از خداوند یکی از موضوعاتی است که برای زندگی انسان بسیار شایسته و لازم است و این امر به گونه‌ای است که پیامبر اکرم (ص) فرموده است: «رَأْسُ الْحِكْمَةِ مَخَافَةُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ؛ سرمنشأ حکمت، پروای از خدای عزوجل است.»

وی ادامه داد: اما فهم این نکته نیز ضروری است که ارزشمندی یا بی‌ارزشی خوف، به منشأ و مبدأ آن بستگی دارد. گاه ترس، از توهّمات ذهنی فرد ناشی می‌شود و به تعبیری سرمنشأ آن، وهم است. مثلاً فرد وقتی در فضای تاریک قرار می‌گیرد، می‌ترسد موجودی از دل تاریکی به درآید؛ حال آنکه تا زمانی که همه جا روشن بود، او احساس امنیت می‌کرد.

انصاری افزود: هنگامی که ترس از وهم برخیزد ارزشی ندارد؛ اما وقتی از عقل سرچشمه بگیرد، بسیار ستودنی است. برای نمونه فردی می‌خواهد در مسیری ماشینش را براند که احتمال ریزش کوه می‌رود؛ در نتیجه او از رفتن به آن مسیر واهمه دارد و ترجیح می‌دهد که از راهی امن تر به مقصد برسد؛ لذا سرچشمه این ترس عقل است. خوف از خداوند سبحان نیز عالمانه است. هنگامی که انسان به صفات خداوندی شناخت پیدا می‌کند، عدالت حضرت حق، ظرافت و حکمت او و اشراف و اقتدارش را می‌بیند، دست و پای خود را جمع می‌کند و دست به هر کاری نمی‌آلاید.

این مفسر قرآن کریم بیان کرد: بسیاری از انسان‌ها تنها از قانون حساب می‌برند و وقتی مطمئن می‌شوند کار خلافشان از چشم قانون به دور است، با خیال راحت آن را مرتکب می‌شوند. اما اگر اینان متوجه می‌شدند که سروکارشان با کسی است که از خیالات پنهانی که در اندیشه می‌گذرد نیز آگاه است؛ به گونه متفاوتی عمل می‌کردند و این موضوع در صورتی است که خداوند در آیه ۱۹ سوره غافر فرموده است: «يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ؛ خداوند دیدگانِ خیانت‌کار و آنچه را سینه‌ها پنهان می‌کند می‌داند، حد خود را می‌داند؛ دانستند و حدود خداوند را زیر پا نمی‌گذارند.»

وی گفت: بر مبنای آیه ۹۴ سوره «مائده»، خداوند بندگان را امتحان می‌کند تا معلوم بدارد چه کسی در نهان و غیب از او خوف دارد. پرسش اینجاست که خداوندی که دانای آشکار و نهان است چه نیازی به امتحان بندگان خویش دارد؟ مگر او بر همه چیز آگاه نیست؟ پاسخ این سوال این است که علم خداوند ذاتی است و همواره جریان و سریان دارد. علمی وجود ندارد که خداوند نداند و بخواهد آن را تحصیل کند. خداوند بندگان خویش را می‌آزماید تا معلوم خود را ابراز و عیان کند و به واسطه ابتلا و امتحان، آنی را که از چشم انسان‌ها دور است به خود انسان‌ها نشان می‌دهد.